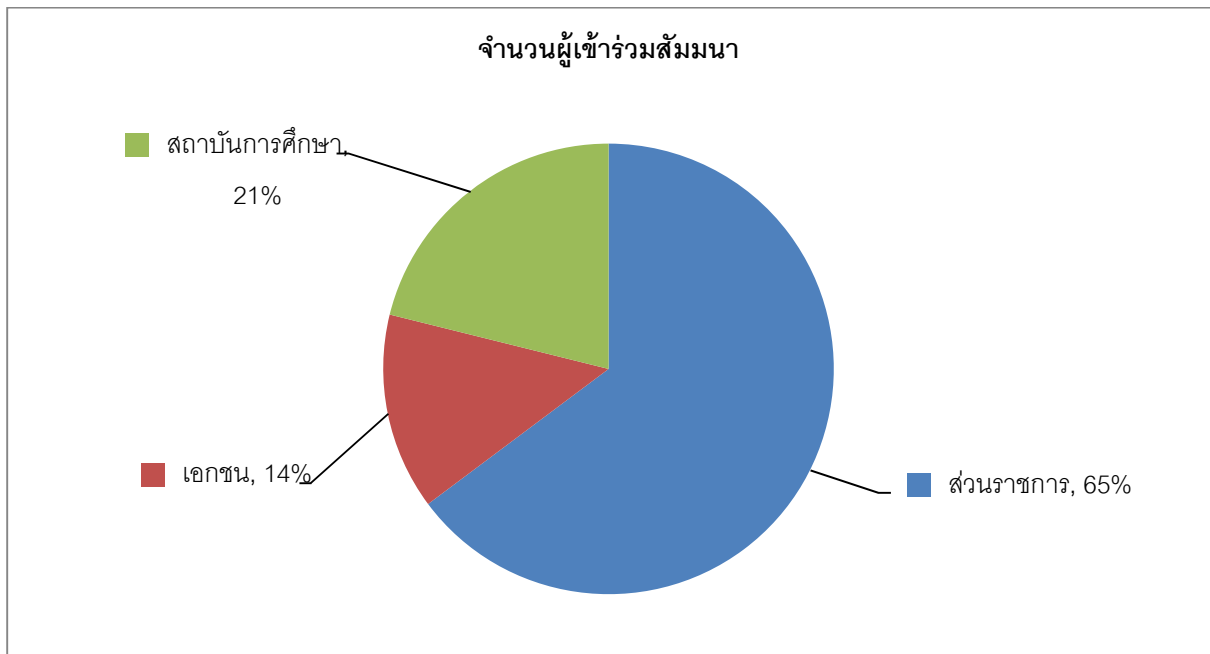

สรุปสาระสำคัญ การประชุมสัมมนาระดมความคิดเห็นในโครงการจัดทำแผนแม่บทพลังงานของประเทศ 20 ปี
หัวข้อ "วิสัยทัศน์และกรอบยุทธศาสตร์พลังงานไทย"
ณ ห้องกลมทิพย์ 1 ชั้น 2 โรงแรม เดอะ สุโกศล ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กรุงเทพฯ
วันศุกร์ที่ 26 เมษายน 2556 เวลา 8.30 – 12.30 น.

1. สรุปจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาทั้งหมดจำนวน 82 คน ประกอบด้วย

- ส่วนราชการ จำนวน 46 คน
- เอกชน จำนวน 10 คน
- สถาบันการศึกษา จำนวน 15 คน

2. สรุปความคิดเห็นที่ได้จากการประชุมสัมมนา

การประชุมสัมมนาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อระดมความคิดเห็นในหัวข้อ "วิสัยทัศน์และกรอบยุทธศาสตร์พลังงานไทย" ซึ่งผู้เข้าร่วมได้แสดงความคิดเห็นไว้หลายหลากประเด็นที่น่าสนใจ พอสรุปได้ดังต่อไปนี้

2.1 ภาพอนาคตและสมมติฐาน

- ผลการจัดทำภาพอนาคต(Scenarios) ในแต่ละกรณี ควรมีช่องว่างความแตกต่างอย่างชัดเจน เมื่อพิจารณาจากภาพอนาคตทั้ง 3 กรณีที่ทางคณะผู้จัดทำได้นำเสนอนั้น ยังมีความใกล้เคียงกันมากเกินไป ส่งผลให้ทางเลือกของทิศทางพลังงานในอนาคตนั้นยังไม่มี ความแตกต่างที่เด่นชัด
- ภาพอนาคตกรณีสุขภาพดี (Healthy Scenario) มุ่งเน้นไปที่การปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางอุตสาหกรรมเป็นส่วนใหญ่ ในขณะที่ภาคส่วนอื่นๆ ไม่มีความแตกต่างจากภาพอนาคตกรณีอื่นมากนัก เพราะฉะนั้นควรพิจารณาปรับปรุงรายละเอียดในภาคขนส่งรวมทั้งภาคส่วนอื่นๆ มากขึ้น

2.2 วิสัยทัศน์

- การกำหนดกรอบวิสัยทัศน์ควรพิจารณาจากปัจจัยภายนอกหรือกระแสโลกเป็นหลัก เช่น ทิศทางเทคโนโลยีของโลกนั้นเป็นไปในทิศทางใด หลังจากนั้นจึงนำจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT) ของประเทศเข้ามาพิจารณาประกอบ
- วิสัยทัศน์แผนพลังงานของประเทศควรมุ่งเน้นทางด้านการส่งเสริมพลังงานทดแทนเป็นหลัก เนื่องจากประเทศไทยยังมีศักยภาพในการพัฒนาด้านพลังงานทดแทนได้อีกมาก
- คณะผู้จัดทำควรระบุผลกระทบที่จะเกิดขึ้นของภาพอนาคตในแต่ละกรณีอย่างชัดเจน เช่น มูลค่าทางเศรษฐกิจในแต่ละกรณีจะเป็นอย่างไร เป็นต้น
- ศักยภาพด้านพลังงานทดแทนของประเทศสามารถเป็นได้ทั้งจุดแข็งและจุดอ่อนในขณะเดียวกัน เนื่องจากมีปริมาณมากแต่ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ เช่น พลังงานจากขยะ ขยะซึ่งมีศักยภาพด้านพลังงานมาก แต่ภาครัฐยังไม่มีมาตรการเพื่อส่งเสริมการนำขยะมาแปรรูปเป็นพลังงานอย่างจริงจัง
- ควรทำการวิเคราะห์ในเชิงปริมาณของ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT) เพื่อกำหนดเป็นตัวชี้วัดในการติดตามประเมินผลการพัฒนาในแต่ละด้าน
- การวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT) ควรระบุเกณฑ์ในการคัดเลือกประเด็นที่มีความสำคัญมาพิจารณาในการจัดทำแผน เนื่องจากประเด็นในมิติต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน มีอยู่หลากหลายประเด็นที่น่าสนใจ
- การวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค (SWOT) อย่างละเอียดแยกตามสาขาเศรษฐกิจ เช่น ภาคขนส่ง อุตสาหกรรม เกษตรกรรม เป็นต้น จะช่วยให้การกำหนดกรอบยุทธศาสตร์มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยทำการวิเคราะห์ใน 6 มิติ ประกอบด้วย 1.วิเคราะห์เชิงสถานการณ์น้ำมัน ทั้งภายในและภายนอกประเทศ 2.วิเคราะห์เชิงนโยบายภาครัฐ 3.วิเคราะห์เชิงการผลิต การจัดหาพลังงาน 4. วิเคราะห์เชิงการบริโภคพลังงาน 5.วิเคราะห์เชิงการบริหารทรัพยากรพลังงาน 6.วิเคราะห์เชิงสังคม

- การจัดทำแผนพลังงานของประเทศไม่ควรยึดติดกับการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศมากเกินไป ควรคำนึงถึงแหล่งทรัพยากรที่มีอยู่ในประเทศประกอบด้วย ซึ่งประเทศไทยยังมีทรัพยากรปิโตรเลียมอยู่เป็นจำนวนมาก เพราะฉะนั้นไม่ควรอิงราคาตลาดโลก
- วิสัยทัศน์ด้านพลังงานของประเทศควรยึดหลักวิถีแห่งความพอเพียง กล่าวคือ ควรพึ่งพาแหล่งพลังงานภายในประเทศเป็นหลักและลดการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศ
- ภาครัฐควรมีมาตรการส่งเสริมด้านการพัฒนาประสิทธิภาพการใช้พลังงานอย่างชัดเจน เนื่องจากประเด็นด้านประสิทธิภาพการใช้พลังงานนับว่าเป็นประเด็นที่มีโอกาสในการพัฒนาได้อีก โดยเฉพาะการใช้พลังงานในชีวิตประจำวัน เช่น หลอดไฟส่องสว่าง เครื่องปรับอากาศ และอื่นๆ เป็นต้น
- การส่งเสริมให้ประเทศเพื่อนบ้านผลิตพลังงานเพื่อนำมาขายให้ประเทศไทยนั้น ควรระมัดระวังประเด็นด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อประเทศเจ้าของพื้นที่แล้วยังส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอีกด้วย เนื่องจากแหล่งผลิตพลังงานที่ตั้งอยู่ไม่ห่างจากประเทศไทยมากนัก
- ควรมีการระบุถึงเทคโนโลยีนิวเคลียร์ไว้ในแผน เนื่องจากกระแสโลกให้ความสำคัญด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งเทคโนโลยีนิวเคลียร์สามารถตอบโจทย์ด้านนี้ได้เพราะไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แม้จะมีความกังวลด้านความปลอดภัยอยู่บ้าง แต่อย่างไรก็ตามคาดว่าในอนาคตเทคโนโลยีนิวเคลียร์จะถูกนำมาใช้อย่างแน่นอน จึงควรมีการพัฒนาความรู้ของบุคลากรเพื่อรองรับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

2.3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- ภาครัฐควรมีการจัดสรรทรัพยากรด้านพลังงานอย่างเป็นธรรม และมีมาตรการส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันด้านธุรกิจพลังงาน เพื่อให้ประชาชนได้ประโยชน์อย่างแท้จริง เนื่องจากปัจจุบันธุรกิจพลังงานยังเป็นไปในแนวทางผูกขาด ไม่ว่าจะเป็นน้ำมัน ก๊าซ หรือไฟฟ้า เช่น การผลิตไฟฟ้าด้วยเซลล์แสงอาทิตย์บนหลังคา (Solar Rooftop) ซึ่งภาครัฐไม่เปิดโอกาสในการรับซื้อพลังงานไฟฟ้าที่ผลิตได้
- ภาครัฐควรมีการให้ข้อมูลด้านพลังงานต่อสังคมอย่างโปร่งใส มีการแบ่งแยกข้อมูลและระบุรายละเอียดอย่างชัดเจน เช่น การนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศนั้น นำเข้ามาเพื่อเป็นเชื้อเพลิง หรือ นำเข้ามาเพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิตให้แก่กลุ่มอุตสาหกรรมบางประเภท
- ภาครัฐควรผลักดันระบบโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Grid) อย่างจริงจัง
- ประเทศไทยสามารถผลิตแร่ซิลิกา (Silica) ในปริมาณมากเป็นอันดับสองของเอเชีย ซึ่งแร่ซิลิกาเป็นวัตถุดิบที่ดีในการผลิตแผงโซลาร์เซลล์ แต่ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ